

OP WANDEL IN KOKEJANE

VOOR JE ERAAN BEGINT

Deze wandeling loopt gedeeltelijk langs onverharde wegen, bij recente regenval is aangepast schoeisel en kledij aangeraden. De wandeling is niet geschikt voor buggy's en rolstoelen.

Sommige stukken lopen langs wandelknooppunten, en daar maken we dan ook handig gebruik van, maar dat is niet het geval voor het hele traject. Lees dus aandachtig de aanwijzingen.

Wees vriendelijk voor de natuur die je op je pad tegenkomt.

De wandeling is ongeveer 5,6 km lang.

Je volgt de wandeling via de tekst en achter de links schuilen extra audiofragmenten.

Veel plezier!

We starten de wandeling aan het kaatsplein van Kokejane, dit ligt aan de Steenweg Asse tussen huisnummer 47 en 49. Het was de thuishaven van De Koninklijke Kleine Handbalspelers Kokejane. De club was welgekend in de rijke traditie van de kaatssport in onze regio. Ze werd gedoopt in oktober 1953 en in 2017 werd de laatste matchbal geleverd (de sport van het kaatsen hanteert een zeer rijk eigen taaltje en 'leveren' betekent de opslag geven). De Kleine Handbalspelers mochten in hun kleurrijke geschiedenis verschillende titels vieren, o.a. in bevordering en hogere 3. Ook dat is jargon en betekent zoveel als kampioen van Vlaanderen. Jaren steunde de ploeg op vrijwilligers die zich inzetten voor hun ploeg, die zelf een kantine bouwden, en die tegelijk ook een belangrijke rol speelden in een bijzonder actief en hecht leven in de parochie van Kokejane.

Het terrein en de kantine worden intussen nog gebruikt door onder andere de veteranenkaatsploeg, Chiro Rif Raf, Amateurtoneel Kokejane en Unicycling. Deze laatste staat voor initiatie eenwieleren. Geboren en getogen Kokejanenaar Stefan Vanaudenhove beklom in 2011 de Galibier met een eenwieler. Sindsdien begon hij met initiatiecursussen en in 2019 begeleidde hij voor het goede doel 'Samen bewegen voor Adem' met succes een groep van 32 mensen op twee cols in de Elzas. Het merendeel van de mensen had tot kort daarvoor nog nooit een eenwieler bereden. Het moet niet altijd gemakkelijk zijn!

Klik [hier](#) om een verhaal van Stefan Vanaudenhove te horen.

We stappen verder de steenweg richting Edingen af, tot het rondpunt.

Centraal op de rotonde staat een zonnewijzer, een gepolijste constructie van roestvrij staal. We kijken naar een werk van de Hernse kunstenaar Roger Schrije, geboren en getogen in Sint-Pieters-Kapelle. Het is een zonnewijzer van het sferische equatoriale type, moeilijke woorden misschien, maar kenners kunnen dit type zo onderscheiden van het verticale of horizontale type, die je meestal aan een muur of op een vlak vindt. In de voet van deze zonnewijzer verwerkte Roger Schrije drie maal het toenmalige logo van gemeente Herne; en daarmee gaf hij aan dat hij de zonnewijzer zag als een ode aan de gemeente, de aarde, de zon en de tijd. Sinds 2021 heeft Herne effenaf een nieuw embleem.

Nog op het rondpunt zien we een kamerkapel, eigendom van de gemeente Herne, en toegewijd aan Notre Dame de Grace. De geschiedenis zou teruggaan tot 1475. De kapel is toegankelijk, op het altaar staat een O.L.V.-beeld met aan beide zijden een Christuskruis. Op de muur hangen nog foto's die het kruispunt tonen hoe het er vroeger uitzag. Vlakbij de witte kapel bevond zich vroeger 'In Het Zwart Paard', een herberg; één van de vele cafés die mettertijd uit het straatbeeld verdwenen.

© Chris Noerens

We laten de kapel rechts van ons, en stappen de Romeinse baan in

© Chris Noerens

De steenweg Asse-Edingen, die we daarnet verlieten, volgt grotendeels de kaarsrechte oude Romeinse heerweg Asse-Bavay; althans van in Asse tot aan het rondpunt in Kokejane. Vanaf hier volgt de steenweg haar eigen weg, en wie dus wat langer in het spoor van de Romeinen wil blijven, volgt deze Romeinse baan. Hier lopen we letterlijk op drie grenzen. Uiteraard ligt hier de gemeentegrens Herne - Edingen onder onze voeten, maar tegelijk ook de scheiding tussen Vlaams-Brabant en Henegouwen; en niet te vergeten en zo uniek voor ons landje: de taalgrens.

Zelfs de straat volgt die tweetaligheid, aan Waalse kant heet ze Chaussée Brunehaut en aan de Vlaamse kant de Romeinse Baan. Maar mensen van Kokejane noemen de baan gewoon 'de couchie'.

Pittig detail, omdat Edingen een Franstalige gemeente is met Nederlandstalige faciliteiten staat de straatnaam er in twee talen op, namelijk Chaussée de Brunehaut - Brunehaut Steenweg. Aan Vlaamse kant houdt men het bij het ééntalige Romeinse Baan.

© David Poket

We volgen de Romeinse Baan tot aan het kruispunt met de Groenstraat, die we rechts inslaan.

Links van ons bemerken we het industriepark van Edingen en de slanke toren van haar Sint-Niklaaskerk. Vele inwoners van Kokejane en bij uitbreiding Groot-Herne hebben hier school gelopen. Edingen is namelijk de dichtstbijzijnde stad én tweetalig tot de Tweede Wereldoorlog, zo vertelt ons de talentelling. Ook veel plaatselijke landbouwers verkochten hun waren op de Edingse markt via de boerentram. Van het veld recht naar de consument, dit kunnen we nu de korte keten avant la lettre noemen. De tramlijn Leerbeek-Edingen werd in 1959 vervangen door een buslijn.

Dit is misschien het moment om even stil te staan bij die zeer merkwaardige naam 'Kokejane'. Aan de herkomst daarvan zijn al veel tijd, woorden en redenering gepend. Maar de onduidelijkheid blijft zegevieren. Volgens de ene is het een waternaam - verwant met de Duitse rivier de Kocher - en zou die afkomstig zijn van wat nu de RifRafbeek heet. Andere bronnen hechten meer geloof aan de Romeinse afleiding coquere of 'koken' en dan zou de naam Kokejane betekenen dat hier een herberg of kookhuis voor Romeinse soldaten stond. Een derde hypothese is dan weer dat er een voormalig hof was dat bewoond werd door de families De Cocq en Dehaan, dat zou geleid hebben tot de naam Kokejane. Mocht iemand van jullie de sluitende verklaring hebben, maak ze kenbaar, er zou wel eens een rijkelijke beloning kunnen aan vast hangen 😊.

We dwarsen de steenweg en vervolgen onze weg langs de Groenstraat tot we rechts de tweede aarden veldweg volgen, het wegje rechtover waar de zwerfvuilplakkaten staan.

Hier bevinden we ons tussen de akkers en de velden en kunnen we genieten van het golvende Pajottenland. Met een beetje geluk hoor en zie je de veldleeuwerik. Deze zang- en trekvogel staat symbool voor een groep van vogels die voorkomt in grote, open akkerlandgebieden. De soort is echter bedreigd in zijn voortbestaan.

Dat was ook de reden waarom de gemeente Herne de leeuwerik symbolisch adopteerde in het kader van een grote akkervogelactie van het Regionaal landschap Zenne, Zuun en Zoniën in 2008. Toen kreeg de vogel een grote afbeelding op een zijmuur van het gemeentehuis.

Het wachtgeluid van de telefoon van de gemeentelijke diensten was een weergave van de typische zang van de veldleeuwerik. Maar uiteraard gaat er niks boven het luisteren en kijken naar deze typische akkervogel in zijn echte leefwereld, te midden van de prachtige open ruimte van het Pajottenland. Natuurlijkhebbers en wandelaars zoals wij zijn de bevoorrechte toeschouwers.

Klik [hier](#) om de wachtmuziek én de typische zang van de veldleeuwerik te horen.

Aan knooppunt 424 nemen we rechts voetweg 27 tot het einde van het karrespoor.

Aan de overkant van de straat zie je een riante witte villa, dit was het eerste en tot nu enige sterrenrestaurant in Herne. Solange de Brouwer was in 1991 'Lady chef of the year' én ontving toen ook één Michelin-ster. Het restaurant had een eigen zwembad en zelfs een helihaven. Je kan je voorstellen dat zo iets niet alledaags was in ons landelijke dorp in de jaren '90.

We steken de baan over en volgen die rechts tot we de eerste straat links nemen, de Broekstraat. Die volgen we tot we de aanwijzing naar knooppunt 429 zien, hier slaan we linksaf, richting 429.

Hier passeren we aan een mooie knotwilgenrij. Wilgen zijn niet alleen een mooi attribuut in ons landschap. Van oorsprong hadden ze ook een aantal bijzonder nuttige functies. Zo maakten ze samen met hagen deel uit van de natuurlijke afsluitingen van weidepercelen van de boeren. Ze werden veel aangeplant op drassige weiden omdat ze veel water opslorpen en zo het veld mee hielpen draineren. Het hout dat de bomen opbrachten, werd gebruikt in de vorm van rijshout om manden te maken, als geriefhout (hark- en andere stelen) of als brandhout voor de haard of oven.

Ook voor de fauna zijn dit belangrijke bomen. De wilg is een favoriete broedplaats voor meerdere vogels, (steen)uilen vinden in de spleten bijvoorbeeld een goed nest. Ook kleine zangvogels, vleermuizen en kleine marterachtigen verschuilen zich in de talrijke holten die typisch zijn voor knotwilgen. En als vroege bloeier is hij met zijn wilgenkatjes bijzonder populair bij de bijen en hommels die na een lange winter weer op zoek gaan naar de eerste nectar.

In de verte staat 'Icarus' op ons te wachten. Dit is de tweede kubus in een reeks van vijf die in Herne een plekje vonden. Deze kubus ligt wat verscholen in de luwte van de schilderachtige Aerebeekvallei. Alle kubussen hebben een link met Bruegel, Icarus is genoemd naar het gelijknamige werk van de schilder van wie we weten dat hij vanuit Brussel wel vaker afzakte om er het landschap en de boeren in beeld te brengen.

Naast prachtige natuur en interessante verhalen bezit Kokejane ook cultuur. Neem nu KOKhER, een verhaal apart. Twee muzikale vrienden slaan de handen in elkaar naar aanleiding van een benefietconcert en vormen een duo. De ene is van Kokejane, de andere van Herne, naar een naam moesten ze niet ver zoeken: KOKhER was geboren. Eddy Peremans is een beslagen professionele gitarist, Lieven Vandenneucker een performer en zanger pur sang. Met als thema 'onversneden kleinkunst uit de Pajottenlandse klei' zingen ze in het Jeires (Hernes) en het Kokejoenes (Kokejanes) afgewisseld met Nederlands. Intussen is het duo uitgegroeid tot een kwartet met blazers Geert op bastuba en Rudy op trompet en brachten ze de cd 'Vier Maten' uit, de dubbele bodem in hun liedjes is nooit ver weg.

Klik [hier](#) om een verhaal van KOKhER te horen.

We keren op onze stappen terug tot op de straat van waar we kwamen en gaan links tot we op de steenweg komen die we rechts volgen tot we de kerk passeren.

De eerste steen van de moderne O.L.V.-kerk - als je het niet weet ben je er voorbij voordat je het door hebt - werd gelegd in het najaar van 1967. Eenmaal klaar verving ze de oude kerk, die in 1969 werd afgebroken. Het gebouw links van de kerk - wanneer je de kerk voor je ziet - is de oude pastorie. Pastoor Edward Vanderschueren liet in 1902 deze pastorie, de oude kerk en de begraafplaats bouwen met eigen middelen. Later droeg hij dit alles over aan de kerkfabriek, onder voorwaarde dat er een nieuwe kerk zou gebouwd worden. Wat een toewijding.

Klik [hier](#) om een verhaal van Pastoor Meskens te horen.

Voor de kerk staat het wellicht kleinste monument van Groot-Herne. Het beeldje is er in 2007 geplaatst naar aanleiding van 50 jaar Chiro Rif Raf. Het beeldt het Chiro-logo uit, aangevuld met een sliert kinderen die hand in hand door de cirkel lopen; symbolisch voor een rijke traditie van die jeugdbeweging in Kokejane. Ook dit beeldje uit roestvrij staal is vervaardigd door Roger Schrije, dezelfde kunstenaar die de zonnwijzer van in het begin van de wandeling ontwierp. Zo is de cirkel rond en komen we aan het einde van onze wandeling.

Na een paar honderd meter zijn we terug op onze bestemming

Er is nog zo veel meer dat Kokejane maakt tot een unieke en authentieke gemeente waar het zalig leven en vertoeven is. Door onze kasjkes wandelen is niet alleen gezonde beweging in de buitenlucht, het is ook een beetje lezen in de boeiende verhalen van de geschiedenis.

Hopelijk heb je genoten van de wandeling.

Deel ze gerust!

Met dank aan Frank Nevens,
Kris Meskens, Stefan
Vanoudenhove en Lieven
Vandenneucker.

Deze wandeling werd samengesteld door Benny Volckaert.

De audiofragmenten werden voorzien door Hanne Volckaert.

Foto's werden aangebracht door Chris Noerens, David Poket, KOKHER, Yves Adams en Stefan Vanoudenhove.